Sözcük Derinli?i Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sözcük Derinli?i Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30837

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sözcük Derinli?i Testi (SDT), 4 ila 6 ya? aras?ndaki okul öncesi dönem çocuklar?n?n sözcük bilgisi derinli?ini ölçmek amac?yla Tüba Küçük Do?aro?lu ve Figen Acarlar taraf?ndan 2020 y?l?nda geli?tirilmi? standart bir de?erlendirme arac?d?r. Bu test, sadece sözcük da?arc???n?n geni?li?ini de?il, ayn? zamanda sözcüklerin çoklu anlamlar?n?, ba?lamsal kullan?mlar?n? ve semantik ili?kilerini kapsayan **sözcük derinli?i** yap?s?n? hedef almaktad?r. SDT, erken çocukluk döneminde dil geli?iminin niteliksel boyutunu kapsaml? bir ?ekilde incelemeye olanak tan?r ve okuryazarl?k becerileri için güçlü bir yorday?c?d?r.

Anahtar Kelimeler

Sözcük Derinli?i, Sözcük Bilgisi, Okul Öncesi, Dil Geli?imi, Psikometrik Ölçek, Test Geli?tirme.

Yazarlar

Tüba Küçük Do?aro?lu, Figen Acarlar.

Amaç

Sözcük Derinli?i Testi'nin geli?tirilmesindeki temel amaç, 4-6 ya? grubu çocuklar?n sahip oldu?u sözcük bilgisinin derinli?ini, yani bir sözcü?ün farkl? anlam katmanlar?na ne kadar hakim olduklar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde belirlemektir. Geleneksel ölçme araçlar?n?n genellikle sözcük da?arc???n?n nicel yönüne odaklanmas? nedeniyle, SDT bu alandaki metodolojik bo?lu?u doldurmay? hedeflemi?tir.

Bu test, e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n okul öncesi çocuklar?n dil geli?iminde erken müdahale gerektiren alanlar? saptamas?na, dil ö?retimi programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmesine ve sözcük derinli?inin okuma becerileri gibi di?er bili?sel süreçlerle ili?kisini ara?t?rmas?na olanak sa?lamaktad?r.

Yap?

SDT'nin ölçtü?ü temel yap?, **Sözcük Derinli?i**dir. Bu yap?, bili?sel dilbilim aç?s?ndan, bir bireyin bir kelimeyi ne kadar derinlemesine anlad???n? ifade eder. Sözcük derinli?i tipik olarak a?a??daki bile?enleri içerir:

Çoklu Anlam Bilgisi: Bir sözcü?ün birden fazla anlam?n? bilme ve ba?lama göre do?ru anlam? ç?karma yetene?i.
?li?kisel Bilgi: Sözcü?ün e? anlaml?lar?, z?t anlaml?lar? ve ili?kili oldu?u di?er kavramlar hakk?ndaki bilgi.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Morfolojik Bilgi: Sözcük köklerinin ve eklerinin anla??lmas?.
Ba?lamsal Kullan?m: Sözcü?ün farkl? cümle yap?lar? ve sosyal ba?lamlar içinde uygun ?ekilde kullan?lmas? ve anla??lmas?.

Test, bu karma??k yap?n?n okul öncesi ya? grubundaki yans?malar?n? de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r.

Geçerlik

Sözcük Derinli?i Testi'nin geli?tirilmesi, güçlü psikometrik temellere dayanmaktad?r. Orijinal kaynakta spesifik katsay?lar belirtilmemi? olsa da, geli?tirme çal??mas?nda testin ölçmeyi amaçlad??? yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak için geçerlik çal??malar? yap?lm??t?r. Özellikle **?çerik Geçerli?i**, alan uzmanlar?n?n görü?leri al?narak test maddelerinin sözcük derinli?i yap?s?n? yeterince temsil edip etmedi?i kontrol edilerek sa?lanm??t?r.

Ayr?ca, **Yap? Geçerli?i** kapsam?nda faktör analizi teknikleri kullan?larak, testin teorik olarak öngörülen Sözcük Derinli?i boyutlar?yla uyumlu olup olmad??? incelenmi?tir. Bu analizler, testin 4-6 ya? grubu çocuklar?n dil geli?im düzeylerine özgü, anlaml? ve ayr???k bir yap? sergiledi?ini göstermeyi amaçlam??t?r.

Güvenirlik

Geli?tirme makalesinde güvenirlik katsay?lar? aç?kça sunulmam??t?r, ancak testin kararl?l???n? ve tutarl?l???n? sa?lamak için standart güvenirlik analizleri uygulanm??t?r. **?ç Tutarl?l?k Güvenirli?i** (genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile), test maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu ve ayn? temel yap?y? ölçtü?ünü göstermek için hesaplanm??t?r. Yüksek iç tutarl?l?k, testin güvenilir bir toplam puan sa?lad???n? i?aret eder.

Ek olarak, testin zaman içindeki kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla **Test-Tekrar Test Güvenirli?i** de incelenmi? olabilir. Bu yöntem, ayn? bireylere farkl? zamanlarda uygulanan test sonuçlar?n?n ne kadar tutarl? oldu?unu gösterir, bu da özellikle geli?imsel de?erlendirme araçlar? için hayati önem ta??r. Testin güvenirlik bilgileri, uygulay?c?lar?n sonuçlara ne kadar güvenebilece?ini belirler.

Faktör Analizi

Sözcük Derinli?i Testi'nin geli?tirilmesi sürecinde, ölçülen **sözcük derinli?i** yap?s?n?n çok boyutlulu?unu ortaya ç?karmak veya do?rulamak amac?yla Faktör Analizi (Aç?klay?c? veya Do?rulay?c?) kullan?lm??t?r. Sözcük derinli?inin tek bir genel faktör mü yoksa birden fazla alt faktörden mi olu?tu?u bu analizlerle belirlenmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör analizinin sonuçlar?, testin alt yap?lar?n?n teorik çerçeveyle ne kadar örtü?tü?ünü gösterir. Örne?in, analizler; sözcük tan?m? bilgisinin, ili?kisel sözcük bilgisinden ayr? bir faktör olarak ayr???p ayr??mad???n? ortaya koyar. Bu bulgular, testin puanlanmas? ve yorumlanmas? için temel olu?turur.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Standartla?t?r?lm?? Bili?sel Performans Testi)

Format: Bireysel uygulamaya uygun, sözel uyaranlar ve görsel materyaller içeren performans testi format?ndad?r.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Çocuklar

Ya? Grubu: 4-6 ya? grubu

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de ya?ayan, normal geli?im gösteren 4, 5 ve 6 ya? grubundaki çocuklar üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Test, e?itimli bir uygulay?c? taraf?ndan birebir ortamda uygulan?r. Çocuktan sözcüklerin farkl? anlamlar?n?, kullan?mlar?n? veya ili?kilerini gösteren görevleri yerine getirmesi beklenir. Puanlama, nicel bir toplam puan üzerinden yap?l?r ve çocu?un sözcük derinli?i seviyesini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Sözcük Derinli?i, Dil Geli?imi, Okul Öncesi De?erlendirme, Bili?sel Test, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: tu_kucuk@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2020

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler ve Ücret: Testin akademik veya klinik amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Tüba Küçük Do?aro?lu ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ko?ullar? ve olas? ücretler hakk?nda kesin bilgi yazar taraf?ndan sa?lanacakt?r.

Testin geli?tirilmesine ili?kin makalenin DOI ba?lant?s?: http://dx.doi.org/10.16986

Testin orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: sozcuk-derinligi-testi-toad.pdf

Kaynaklar

Küçük Do?aro?lu, T., ve Acarlar, F. (2020). 4-6 ya? grubu çocuklar için Sözcük Derinli?i Testinin geli?tirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 35*(1), 210-221. DOI: http://dx.doi.org/10.16986

Sözcük Derinli?i Testi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Sözcük Derinli?i Testi'nin maddeleri, telif haklar? ve test güvenli?i nedeniyle halka aç?k kaynaklarda veya bu akademik giri? belgesinde listelenmemi?tir. Test maddelerinin tam içeri?i, yaln?zca testin kullan?m? için yetki alan ve gerekli izinleri sa?layan profesyonel uygulay?c?lara ve ara?t?rmac?lara orijinal makale veya sorumlu yazar arac?l???yla sunulmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM